

MINISTERUL EDUCAȚIEI, MINISTRY OF EDUCATION,
CULTURII ȘI CERCETĂRII CULTURE AND RESEARCH
INSTITUTUL PATRIMONIULUI INSTITUTE OF CULTURAL
CULTURAL HERITAGE

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNATIONAL SCIENTIFIC
INTERNAȚIONALĂ CONFERENCE

PATRIMONIUL CULTURAL:
CERCETARE, VALORIFICARE, PROMOVARE
Ediția a XI-a: De la cunoaștere spre salvagardare și conservare

CULTURAL HERITAGE:
RESEARCH, VALORIZATION, PROMOTION
Edition XI: From knowledge to safeguarding and conserving

PROGRAMUL ȘI REZUMATELE COMUNICĂRILOR
PROGRAM AND ABSTRACTS

Chișinău, 29–31 octombrie 2019 /
Chisinau, October 29–31, 2019

Parteneri:

Academia de Științe a Moldovei
Institutul de Arheologie „Vasile
Pârvan”, București, România
Institutul Studiul Artelor, Folclor
și Etnologie „M.Rylski”
Academia de Muzică, Teatru
și Arte Plastice
Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea Pedagogică de Stat
„Ion Creangă” din Chișinău

Partners:

The Academy of Sciences
of Moldova
Vasile Pârvan Institute
of Archaeology, Bucharest, Romania
Rylsky Institute of Art Studies,
Folklore and Ethnology,
Academy of Music, Theatre
and Plastic Arts
The National Agency for Research
and Development
Moldova State University
”Ion Creangă” State Pedagogical
University of Chisinau

Comitetul de organizare / Organizing Board

Victor Ghilaș – președinte, Adrian Dolghi – vicepreședinte, Irina Bolohan,
Larisa Ciobanu, Aurelian Dănilă, Ion Duminica, Natalia Grădinaru, Alexandru
Levinschi, Vitalie Malcoci, Svetlana Procop, Nicolae Telnov, Violeta Tipa,
Tatiana Zaicovschi

Comitetul științific / Scientific Board

Dr. hab. Victor Ghilaș – președinte, dr. Adrian Dolghi – vicepreședinte,
Larisa Ciobanu, dr. Serghei Covalenco, dr. hab. Aurelian Dănilă,
dr. Ion Duminica, dr. Natalia Grădinaru, dr. Vitalie Malcoci, dr. Ludmila Pîrnău,
dr. Svetlana Procop, m. cor., dr. hab. Mariana Șlapac, dr. Nicolae Telnov,
dr. Violeta Tipa, dr. Tatiana Zaicovschi

**PROGRAMUL CONFERINȚEI /
CONFERENCE PROGRAM**

Marti, 29 octombrie 2019 / Tuesday, October 29, 2019

8.30 - 9.30

Înregistrarea participanților / Registration of participants

Sala / Room: Holul AȘM / The ASM Hall

9.30 - 12.00

ȘEDINȚA PLENARĂ / PLENARY SESSION

Moderator / Moderator: dr. hab. Victor GHILAȘ

Sala / Room: Sala Azurie / The Azure Hall

Cuvânt de deschidere / Opening speech

Dr. hab. Victor GHILAȘ, Președintele comitetului de organizare, directorul Institutului Patrimoniului Cultural

Mesaje de salut / Greeting messages

Academician Ion TIGHINEANU, Președinte al Academiei de Științe a Moldovei

Comunicări / Communications:

Enigma cetății de piatră de la Orheiul Vechi

M. cor., dr. hab. Mariana ȘLAPAC, Institutul Patrimoniului Cultural

Un lot de topoare de fier caracteristice culturii geților din sec. VI-IV î.Hr.

Dr. Alexandru LEVINSCHI, Institutul Patrimoniului Cultural;
Adrian MUSTEAȚA, Chișinău

Condiția muzicii din RSS Moldovenească în primele decenii postbelice.

Privire retrospectivă

Dr. hab. Victor GHILAȘ, Institutul Patrimoniului Cultural

Prezentarea revistelor științifice / Presentation of scientific journals

Revista Arheologică

Prezintă: dr. hab. Oleg LEVIȚCHI, redactor-șef

Revista ARTA, seria Arte vizuale

Prezintă: m. cor. dr. hab. Mariana ȘLAPAC, redactor-șef

Revista de Etnologie și Culturologie

Prezintă: dr. Svetlana PROCOP, redactor-șef

Discuții / Discussions

12.00 - 13.00 - Pauză de cafea / Coffee break

Sala / Room: Sala Aurie / The Golden Hall

13.00 - 17.00

**Desfășurarea lucrărilor pe secțiuni /
Scientific proceedings in sections**

Miercuri 30 octombrie 2019 / Wednesday, October 30, 2019

9.00 - 12.30

**Desfășurarea lucrărilor pe secțiuni /
Scientific proceedings in sections**

12.30 - 13.30 - Pauză de cafea / Coffee break

Sala / Room: Sala Aurie / The Golden Hall

13.30 - 17.00

**Desfășurarea lucrărilor pe secțiuni /
Scientific proceedings in sections**

17.00 - 18.00

Prezentări de carte / Book presentations

Joi 31 octombrie 2019 / Thursday, October 31, 2019

10.00 - 14.00

**Desfășurarea lucrărilor pe secțiuni /
Scientific proceedings in sections**

**SECȚIUNEA I / SECTION I:
ARHEOLOGIE PREISTORICĂ ȘI TRACOLOGIE (1) /
PREHISTORICAL ARCHEOLOGY AND TRACOLOGY (1)**

Marti, 29 octombrie 2019, 13.00 – 17.00 /

Tuesday, October, 29, 2019, 13.00 – 17.00

Moderatori / Dr. Senica ȚURCANU,

Moderators: Ghenadie SÎRBU

Sala / Room: Sala Mică / Small Hall

Памятник раннеголоценовой эпохи Юго-Западной Грузии (Аджария)

Гурам ЧХАТАРАШВИЛИ, Батумский археологический музей, Батуми, Грузия

Faunal assemblages from the Middle Palaeolithic site of Vârghiș Gorges (Perșani Mountains, Romania), and their role in understanding the environmental setting of human activities in the area

Ștefan VASILE, University of Bucharest, Faculty of Geology and Geophysics, Bucharest; Valentin DUMITRAȘCU, Romanian Academy, „Vasile Pârvan” Institute of Archaeology, Bucharest; Alexandru PETCULESCU, Romanian Academy, „Emil Racoviță” Institute of Speleology, Bucharest; Marian COSAC, George MURĂTOREANU, Monica MĂRGĂRIT, Loredana NIȚĂ, Daniel VEREȘ, „Valahia” University of Târgoviște, Faculty of Humanities, Târgoviște; Radu ALEXANDRU, Culture, Cults and National Cultural Heritage Office, Dâmbovița, Târgoviște, Romania

The Vinča settlement from Șoimuș-La Avicola (Ferma 2), Hunedoara County, Romania

Dr. Cristian Eduard ȘTEFAN, Romanian Academy, „Vasile Pârvan” Institute of Archaeology, Bucharest, Romania

Explorations of Early Neolithic site with shell midden Starobilsk-I in 2019

Dr. Serhii TELIZHENKO, Institute of Archaeology NAS of Ukraine

Originile preistorice ale unei iconografii clasice: reprezentări janiforme în chalcoliticol Europei sud-estice

Dr. Senica ȚURCANU, Complexul Muzeal Național „Moldova”, Muzeul de Istorie a Moldovei, Iași, România

Așezarea Precucuteni-Tripolie A de la Cărbuna-Negrub. Considerații preliminare

Sergiu BODEAN, Institutul Patrimoniului Cultural; Ion NOROC, Colegiul de Industrie Ușoară din Bălți, Republica Moldova

O nouă așezare precucuteniană descoperită la Ștefan cel Mare (județul Neamț, România)

Dr. Constantin PREOTEASA, Complexul Muzeal Județean Neamț, Piatra-Neamț, România

Rolul recipientelor în circulația substanțelor și a imaterialului în tradiția (e)neolitică Cucuteni-Tripolie: exemplul vaselor-suport

Dr. Radu-Alexandru DRAGOMAN, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București, România

Variante de locuințe specifice culturii Tripolie

Dmitro CHERNOVOL, Institutul de Arheologie al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei, Kiev, Ucraina

Date cumulative referitoare la investigarea megastructurii din situl Cucuteni A-B de la Ripiceni-Holm (județul Botoșani, România, în campaniile 2016 și 2018-2019

Dr. Dumitru BOGHIAN, Universitatea Ștefan cel Mare Suceava, dr. Aurel MELNICIUC, Eduard-Gheorghe SETNIC, Muzeul Județean Botoșani

Rezultatele cercetărilor arheologice efectuate în situl de la Costești-Cier/Lângă Școală în campaniile 2012-2019

Dr. Sergiu-Constantin ENEA, Liceul Teoretic „Ion Neculce”, Dumitru BOGHIAN, Universitatea Ștefan cel Mare Suceava, Sorin IGNĂTESCU, România

Орнаментация керамики трипольской культуры этапа В1 с памятника Волошкове-Горбы

Дмитро ЖЕЛАХА, Институт археологии Национальной Академии Наук Украины, Киев, Украина

Counting Devices and Networks of Interaction: Tokens and cylindrical clay fragments from northern Moldova in the 4th millennium BC

Dr. Regina Anna UHL, Deutsches Archäologisches Institut, Berlin / University of Leipzig, Germany

Așezările de tip Brînzeni din interfluviul pruto-nistrean

Serghei HEGHEA, Institutul Patrimoniului Cultural

Grupuri locale eneolitice târzii din interfluviul Prut-Nistru și contactul lor cu comunități central- europene

Ghenadie SÎRBU, Institutul Patrimoniului Cultural

Cercetările arheologice de la Pietroasa Mică-Gruiu Dării (campania 2018). Perioada eneolitică târzie

Dr. Laurențiu Florin GRIGORAȘ, Muzeul Județean Buzău, Buzău, România

**SECȚIUNEA II / SECTION II:
ARHEOLOGIE PREISTORICĂ ȘI TRACOLOGIE (2) /
PREHISTORICAL ARCHEOLOGY AND TRACOLOGY (2)**

Miercuri, 30 octombrie 2019, 9.00 – 12.30 /
Wednesday, October, 30, 2019, 9.00 – 12.30

Moderatori / Dr. Vasile DIACONU,
Moderators: Sergiu BODEAN
Sala / Room: 408

Șiruri de tumuli în peisajul arheologic al Republicii Moldova

Sergiu POPOVICI, Institutul Patrimoniului Cultural

Considerații preliminare asupra peisajului tumular de pe teritoriul Republicii Moldova

Dr. Denis TOPAL, Agenția Națională Arheologică, Chișinău, Republica Moldova; dr. Vlad VORNIC, Institutul Patrimoniului Cultural

Ямная культурно-историческая общность и концепция фронта

Др. Свитлана ИВАНОВА, Институт археологии НАН Украины, Одесса, Украина

Câteva fortificații preistorice din zona subcarpatică. Centre de putere și control teritorial

Dr. Vasile DIACONU, Muzeul de Istorie și Etnografie Târgu Neamț, Târgu Neamț, România

Constituirea tradiției funerare Belozërka în spațiul pruto-nistrean

Serghei AGULNICOV, Institutul Patrimoniului Cultural

O ipoteză privind săgețile Černogorovka-Novocerkassk (sec. IX – VIII î.Hr.)

Dorin SÂRBU, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București, România

Nivelul de locuire din perioada hallstattiană târzie din situl Trinca „Izvorul lui Luca” (zona Podișului Moldovei de Nord)

Dr. hab. Oleg LEVIȚKI, Institutul Patrimoniului Cultural

Necropole tumulare din cadrul grupului podolian de vest (a doua jumătate a sec. VII – sfârșitul sec. VI î.Hr.). Caracteristici generale

Andrian FORMANCIUC, IPCRC „Conacul Manuc Bey”, Municipiul Hâncești, Republica Moldova

Landșaftul silvostepei pruto-nistrene și fortificațiile traco-getice

Vasile HAHEU, Institutul Patrimoniului Cultural

Хиосская столовая керамика и её имитации из раскопок Херсонеса Таврического

Екатерина ЛЕСНАЯ, Саратовский государственный университет им. Н.Г. Чернышевского, Саратов, Российская Федерация

**SECȚIUNEA III / SECTION III:
ARHEOLOGIE ANTICĂ ȘI MEDIEVALĂ (1) /
ANCIENT AND MEDIEVAL ARCHEOLOGY (1)**

Martți, 29 octombrie 2019, 13.00 –17.00 /

Tuesday, October, 29, 2019, 13.00 –17.00

Moderatori / Dr. Nicolae TELNOV

Moderators: Dr. Dan MATEI

Sala / Room: Sala Azurie / The Azure Hall

Cetatea și modelarea peisajului în epoca Regatului dac (sec. I î.Hr. – I d.Hr.)

Dr. Aurel RUSTOIU, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca; dr. Iosif Vasile FERENCZ, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, România

Cercetări arheologice recente în Acropola tomitană (2017-2018)

Aurel MOTOTOLEA, Tiberiu POTARNICHE, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, Constanța, România; Dr. Simina Margareta STANC, Facultatea de Biologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România

Orașul roman Aegyssus – cercetări arheologice și arheozoologice (campaniile 2015–2018)

Dr. Margareta Simina STANC, Facultatea de Biologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, George NUȚU, Daniel Ioan MALAXA, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion”, Tulcea, Aurel MOTOTOLEA, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, Constanța, România

Культы божеств в Тире I – III вв. н.э. (по материалам коропластики)

Екатерина САВЕЛЬЕВА, Институт археологии НАН Украины, Киев, Украина

Клеймо на амфоре типа Dressel 6B из Тиры

Денис МАСЮТА, Одесский археологический музей, Одесса, Украина

Военная организация сарматского объединения Северо-Западного Причерноморья во II в. н.э.

Сергей КУРЧАТОВ, Институт культурного наследия

Украшения римского периода у варваров Нижнего Днепра

Dr. Елена ДЗНЕЛАДЗЕ, Институт археологии НАНУ, Киев, Украина

Piese de podoabă și vestimentație din așezarea dacilor liberi de la Roșiori-Dulcești (jud. Neamț)

Dr. George-Dan HÂNCEANU, Muzeul de Istorie Roman (Complexul Muzeal Județean Neamț), Roman, România

Depozitele de metal vechi din castrele Daciei și posesorii acestora

Dr. Dan MATEI, cercetător independent, Cluj Napoca, România

**Unelte și ustensile din situl culturii Sântana de Mureș-Černjachov
Cărbuna VII-Valea Mare**

Larisa CIOBANU, dr. Vlad VORNIC, dr. Alexandru LEVINSCHI, Institutul Patrimoniului Cultural

К истории Тиры в позднеримскую эпоху

Олег САБЕЛЬЕВ, Институт археологии НАНУ, Одесса, Украина

Cenușa și potașul în gospodăria populației medievale

Dr. Nikolai TELNOV, Institutul Patrimoniului Cultural

**О функциональном назначении некоторых построек на поселении
Алчедар**

К.и.н. Сергей ТАРАХЕНКО, Национальный Киево-Печерский историко-культурный заповедник, Киев, Украина

**SECȚIUNEA IV / SECTION IV:
ARHEOLOGIE ANTICĂ ȘI MEDIEVALĂ (2) /
ANCIENT AND MEDIEVAL ARCHEOLOGY (2)**

Miercuri, 30 octombrie 2019, 9.00 –12.30 /

Wednesday, October, 30, 2019, 9.00 –12.30

Moderatori /	Dr. Eugen NICOLAE
Moderators:	Dr. Ludmila BACUMENCO-PÎRNĂU
Sala / Room:	Sala Azurie / The Azure Hall

**Bizantini la Dunărea de Jos. Studiu de caz: analiza bioarheologică
a resturilor scheletice umane de la Păcuiul lui Soare (jud. Constanța)**

Dr. Gabriel VASILE, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București, România

Armenian epigraphic sources from Ismail (Ukraine): newly found items

Dr. Arsen HARUTYUNYAN, Institute of Archaeology and Ethnography of the National Academy of Science of Armenia, Erevan, Armenia; dr. Sergiu MATVEEV, Moldova State University, Chișinău

**Archaeological investigations of objects of monumental architecture
the Pechersk's monastery of XI-XII centuries in Kiev**

Olena MAKHOTA, National Pechersk Historical and Cultural Preserve, Kyiv, Ukraine

Nume românești în sgraffito din biserica Sf. Sofia a Kievului (sec. XI-XV)

Dr. Vlad GHIMPU, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău

O descoperire funerară cu depuneri de inele de tâmplă pe promontoriul Butuceni, Orhei (preliminari)

Dr. Octavian MUNTEANU, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău; dr. Angela SIMALCSIK, Centrul de Cercetări Antropologice „Olga Necrasov, Iași, România

Погребальные комплексы Старого Орхья золотоордынского периода Виталий ЖЕЛЕЗНЫЙ, Институт культурного наследия

Metamorfozele unui vechi decor moldovenesc de origine orientală: sindromul Poieniști

Dr. Eugen NICOLAE, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”; Dr. Lilia DERGACIOVA, Cabinetul Numismatic al Bibliotecii Academiei Române, București, România

Abnormalities and pathologies in the human skeletal sample of 15th-19th centuries discovered at the „Adormirea Maicii Domnului” Roman Catholic Cathedral from Iași (Romania)

Dr. Vasilica-Monica GROZA, dr. Ozana-Maria PETRARU, dr. Mariana POPOVICI, dr. Luminița BEJENARU, Romanian Academy – Iasi Branch, „Olga Necrasov” Center of Anthropological Research, Iași, Romania, „Alexandru Ioan Cuza” University of Iași, Faculty of Biology, Iași, Romania

Microscopic methods for dental wear evaluation in paleodiet studies: case study – necropolis of 17th century in Iași, Romania

Dr. Ozana-Maria PETRARU, dr. Vasilica-Monica GROZA, dr. Mariana POPOVICI, dr. Luminița BEJENARU, Romanian Academy – Iasi Branch, „Olga Necrasov” Center of Anthropological Research, Iași, Romania, „Alexandru Ioan Cuza” University of Iași, Faculty of Biology, Iași, Romania

Quantitative Analysis of Shape: Geometric Morphometrics in Palaeoanthropology

Dr. Mariana POPOVICI, dr. Monica GROZA, dr. Ozana PETRARU, dr. Luminița BEJENARU, Romanian Academy – Iasi Branch, „Olga Necrasov” Center of Anthropological Research, Iași, Romania, „Alexandru Ioan Cuza” University of Iași, Faculty of Biology, Iași, Romania

Investigații non-destructive asupra artefactelor arheologice de metal. Studiu de caz: vasul de cupru medieval descoperit la Cetatea Neamțului
Nicoleta VORNICU, Ludmila BACUMENCO-PÎRNĂU, Vasile DIACONU

Considerații privind depozitul de vase de metal din secolul al XVIII-lea descoperit la Lipceni (r-nul Rezina)

Dr. Ludmila BACUMENCO-PÎRNĂU, Institutul Patrimoniului Cultural; Ion TENTIUC, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău

Studiu preliminar privind concentrația unor metale din schelete umane medievale descoperite în situl arheologic de la Costești-Cier (județul Iași, România)

Anca ZAMFIROI, Dumitru COJOCARU, Facultatea de Biologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași; dr. Angela SIMALCSIK, Centrul de Cercetări Antropologice „Olga Necrasov”, Academia Română – Filiala Iași; dr. Sergiu-Constantin ENEA, Liceul Teoretic „Ion Neculce”, Tg. Frumos; Mircea NICOARĂ, Gabriel PLAVAN, Ștefan STRUNGARU, dr. Luminița BEJENARU, Facultatea de Biologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România, Dumitru BOGHIAN, Universitatea Ștefan cel Mare Suceava.

**SECȚIUNEA V / SECTION V:
CONSERVARE, VALORIFICARE ȘI PROMOVARE
A PATRIMONIULUI CULTURAL /
CONSERVATION, VALORIZATION AND PROMOTION
OF THE CULTURAL HERITAGE**

Marti, 29 octombrie 2019, 13.00 – 17.00 /
Tuesday, October 29, 2019, 13.00 – 17.00

Moderatori / Moderators:	Dr. hab. Elena PLOȘNIȚĂ Dr. Valentina URSU
Sala / Room:	538

Patrimoniul și valorificarea lui în Republica Moldova: realități și deziderate

Dr. hab. Elena PLOȘNIȚĂ, Muzeul Național de Istorie a Moldovei

Restaurarea unui „titlu definitiv de proprietate”

Cristina Maria CÎMPIANU, Muzeul Județean „Ștefan cel Mare”, Vaslui, România

Restaurarea unei icoane a sfântului Dumitru

Georgiana Nicoleta DERSCARIU, Muzeul Județean „Ștefan cel Mare”, Vaslui, România

Agenți biologici implicați în deteriorarea cărților

Dr. Elena ARDELEAN, dr. Mina Adriana MOSNEAGU, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași, România

Particularitățile construcțiilor pentru păstrarea produselor alimentare în arhitectura vernaculară și în mediul urban al Chișinăului, mij. sec. XIX – încep. sec. XX

Natalia IURCENCO, Institutul Patrimoniului Cultural

Perspectivile păstrării și dezvoltării dirijate a autenticului național

Dr. Rodica CALISTRU, Institutul de Științe ale Educației

Centrele de creație pentru copii și tineri – promotoare ale patrimoniului cultural național

Dr. Valentina URUSU, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Valorificarea economică a patrimoniului muzeal ca platformă pentru conservare și promovare a patrimoniului cultural

Marina MIRON, dr. Viorel MIRON, Asociația de Dezvoltare a Turismului în Moldova, mun. Chișinău, Republica Moldova

Forme inovative de promovare și valorificare a patrimoniului cultural

Veronica COSOVAN, Biblioteca Națională a Republicii Moldova

Нетленные сокровища книг кириллической печати (по фондах Национальной библиотеки Украины им. В.И. Вернадского)

Лариса ПЕБА, чл.-корр. Национальной Академии Высшего образования Украины, кандидат филологических наук, Киев, Украина

SECȚIUNEA VI / SECTION VI:

**TRADIȚIE ȘI INOVAȚIE ÎN CULTURA POPULARĂ /
TRADITION AND INNOVATION IN POPULAR CULTURE**

Marti, 29 octombrie 2019, 13.00 – 17.00 /

Tuesday, October 29, 2019, 13.00 – 17.00

Moderatori /	Dr. Adrian DOLGHI
Moderators:	Dr. Natalia GRĂDINARU
Sala / Room:	408

Pâinea și sarea în cultura tradițională a găgăuzilor

Dr. Evdochia SOROCEANU, Institutul Patrimoniul Cultural

Transformarea identității religioase în modernitate

Dina BARCARI, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, Republica Moldova

Ritualuri de vindecare contemporane, o prezență concomitentă în rural și urban

Dr. Natalia GRĂDINARU, Institutul Patrimoniului Cultural

Sfântul Mucenic Haralambie Ocrotitorul împotriva ciumei: interferențe onomastice, istorice și etnologice

Valentin ARAPU, Institutul Patrimoniului Cultural

Romanian lexical borrowings in the Ukrainian dialect of Bulaesti village: a general review

Alexei ROMANCIUC, Institutul Patrimoniului Cultural

Din istoria căsătoriei în Țara Moldovei în sec. XVII – înc. sec. al XIX-lea: cel de-al treilea mariaj

Dr. Alina FELEA, Institutul de Istorie, Chișinău, Republica Moldova

Sărbătorile creștine de iarnă în memoriile copiilor deportați din Basarabia (1940–1941, 1944–1953)

Dr. Ludmila COJOCARU Institutul Patrimoniului Cultural

Procedurile de înregistrare a căsătoriei și a nașterii copilului în RSS Moldovenească (1944–1961)

Dr. Adrian DOLGHI, Institutul Patrimoniului Cultural

Socio-cultural space of the Ukrainians in the period of 1953–1964: the peculiarities and development trends

Dr. Olha TIEVIKOVA, dr. Victoria VOSHCHENKO, dr. Alla LYSENKO, The Ukrainian Studies, Culture and Documentation Department, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava, Ukraine

Reflectarea viziunii tradiționale religioase mitologice a găgăuzilor în cântecele populare

Dr. Vitalii SÎRF, Institutul Patrimoniului Cultural

Contribuții la cercetarea cuvântului „pomană” din limba română. Abordări interdisciplinare.

Ecaterina PLEȘCA, cercetător științific, Institutul de Filologie Română „B.P. Hasdeu”, Chișinău, Republica Moldova

Elaborarea și implementarea Curriculumul școlar „Istoria, cultura și tradițiile romilor în Republica Moldova”: bunele practici europene și provocările curente interne

Dr. Ion DUMINICA, Institutul Patrimoniului Cultural

Potențialul artistic al meșteșugurilor populare românești

Ina ISAC, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Chișinău, Republica Moldova

17.00 - 18.00

Prezentare de carte / Book presentation

Moderator Dr. Ion DUMINICA

Sala / Room: 408

Светлана ПРОКОП

Леонид Череповский: „Горжусь тем, что я цыган”.

Chișinău: Cartdidact, 2019. 364 p.

Prezintă:

Recenzent: dr. Natalia CAUNOVA, redactor științific: dr. Ion DUMINICĂ,
autor: dr. Svetlana PROCOP

**SECȚIUNEA VII / SECTION VII:
IMAGINAR ȘI REPREZENTĂRI IDENTITARE /
IMAGINARY AND IDENTITY REPRESENTATIONS**

Miercuri, 30 octombrie 2019, 9.00 – 12.30 /
Wednesday, October, 30, 2019, 9.00 – 12.30

Moderatori / Dr. Tatiana ZAICOVSCHI
Moderators: Dr. Svetlana PROCOP
Sala / Room: 538

Mentalitatea tradițională românească despre om, soartă și noroc
Raisa OSADCI, Institutul Patrimoniului Cultural

Simbolismul constanței ontologice a spațiului ca reflectare a conștiinței etnice în cântecele populare ruse din Republica Moldova
Dr. Tatiana ZAICOVSCHI, Institutul Patrimoniului Cultural

Simbolul calului în universul casei tradiționale – fațetă a credințelor arhaice românești
Dr. Elena ȘIȘCANU, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, Chișinău, Republica Moldova

Preliminariile cu referire la cultul copilăriei la romi/țigani (în baza materialelor etnografice din secolul al XIX-lea).
Dr. Svetlana PROCOP, Institutul Patrimoniului Cultural

Besht's Constant of "Metaphysics of an Act" in M. Shtemberg's Narrative: The Aspect of Uniqueness of Meanings (According to V. Frankl)
Dr. hab. Jozefina CUȘNIR, Institutul Patrimoniului Cultural

Societatea Chișinăului din primul deceniu interbelic oglindită în romanul „Mărgăritarele lacrimilor” de Ecaterina Cerches
Olga GARUSOVA, Institutul Patrimoniului Cultural

Componentele etno-regionale ale literaturii de expresie rusă din Basarabia interbelică: particularități artistice și aspecte contextuale
Irina IJBOLDINA, Institutul Patrimoniului Cultural

Semne cu sens etimologic în cultura tradițională. „Marea Zeiță” – creatoarea vieții
Dr. Tamara MACOVEI, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, Chișinău, Republica Moldova

Reprezentări ale imaginii lumii de dincolo în scrierile și tradiția românească
Carolina COTOMAN, Institutul Patrimoniului Cultural

Imaginea orașului Chișinău: șiruri de asocieri ale tinerilor de etnie rusă
Maria AXENTI, Institutul Patrimoniului Cultural

Activitatea claselor de meserii create de Zemstva Basarabeană
Serghei SÎCIOV, Institutul Patrimoniului Cultural

**SECȚIUNEA VIII / SECTION VIII:
PROCESE ETNICE, ETNODEMOGRAFICE ȘI ETNOSOCIALE /
ETHNIC, ETNODEMOGRAPHIC AND ETNOSOCIAL PROCESSES**

Miercuri, 30 octombrie 2019, 13.30 – 17.00 /

Wednesday, October, 30, 2019, 13.30 – 17.00

Moderatori / Dr. hab. Elizaveta CVILINCOVA

Moderators: Dr. Oleg GALUȘCENCO

Sala / Room: 538

**Etnicii germani din RASS Moldovenească în recensămintele
din anii 1926 și 1939**

Dr. Oleg GALUȘCENCO, Institutul Patrimoniului Cultural

Этнокультурные последствия трансформации днепровского ландшафта в 1930–1970-х гг.

Любовь БОСА, Институт искусствоведения, фольклористики и этнологии им. М. Ф. Рыльского, Киев, Украина

Молдавские топонимические «следы» в культурном ландшафте Подольского Приднестровья

Александр ГОЛОВКО, Институт искусствоведения, фольклористики и этнологии им. М. Ф. Рыльского, Киев, Украина

Развитие ярмарочной торговли на Слободской Украине: специфика современности

Виталина ГОРОВАЯ, Институт искусствоведения, фольклористики и этнологии им. М. Ф. Рыльского, Киев, Украина

From the learning experience of traditional spiritual culture of the Gagauz people in the context of ethno-regional and interdisciplinary studies

Dr. hab. Elizaveta CVILINCOVA, Institutul Patrimoniului Cultural

The perception of social and cultural changes among the ethnic groups of the Republic of Moldova during the transition period

Dr. Irina CAUNENCO, Institutul Patrimoniului Cultural

Baking in the Christmas customs of the Ukrainians of Moldova

Dr. Ecaterina COJUHARI, Institutul Patrimoniului Cultural

Judaizing Szeklers in Transylvania: a model of the Sabbatarian movement in Europe of the 16th – 20th centuries

Dr. Tatiana KHIZHAYA, Vladimir State University, Vladimir, Russian Federation

Migration of Ukrainians to Moldova in the 14th–19th centuries and its main reasons

Dr. Victor COJUHARI, Institutul Patrimoniului Cultural

Local identity phenomenon in the Republic of Moldova (on the example of Chirsova and Vadul-Rascov villages)

Dr. Nina IVANOVA, Institutul Patrimoniului Cultural

Identitatea romilor ca bază pentru integrare, segregare sau incapsulare?

Dr. Natalia CAUNOVA, Institutul Patrimoniului Cultural

Activitatea economică a evreilor la Curtea domnitorilor Principatului Moldovei (secolul al XVIII-lea): meșteșuguri și comerț

Dr. Victor DAMIAN, Institutul Patrimoniului Cultural

Особенности этнической идентичности студенческой молодежи АТО Гагауз Ери Республики Молдова

Др. Лариса ХОРОЗОВА, Комратский Государственный университет, Комрат, Республика Молдова

Aspectul politic al colonizării agrare a Basarabiei în secolul al XIX-lea (în contextul colonizării agrare a Noii Rusii)

Ivan REABȚEV, Institutul Patrimoniului Cultural

**SECȚIUNEA IX / SECTION IX:
ARHITECTURĂ / ARCHITECTURE**

Marti, 29 octombrie 2019, 13.00 – 17.00 / Tuesday, October, 29, 2019, 13.00 – 17.00

Moderatori / M. cor., dr. hab. Mariana ȘLAPAC

Moderators: Dr. Laurențiu CHIRIAC

Sala / Room: Sala Argintie / The Silver Hall

Архитектура античных городов Причерноморья первой половины VI в. до н.э.

Др. хаб. Алексанадр ВАСИЛЕНКО, к. н. Надежда ПОЛЬЩИКОВА, Одесская государственная академия строительства и архитектуры, Одесса, Украина

Folosirea documentelor istorice și imaginilor din satelit pentru cercetările dezvoltării urbanistice a orașului Soroca în antichitate și în Evul Mediu timpuriu.

Vitalie IAȚIUC, Institutul Patrimoniului Cultural

The problem of architectural stylistics in medieval construction of Podillya

Dr. Olga PLAMENYTSKA, National Union of Architects of Ukraine, Kyiv

Baroque in National Artistic Traditions: Comparative Experience of Jewish and Ukrainian Cultures

Dr. Eugeny KOTLYAR, Kharkiv State Academy of Design and Art, Kharkiv, Ukraine

Предпосылки британских влияний в европейской архитектуре

Юрий ПИСЬМАК, Одесская государственная академия строительства и архитектуры, Одесса, Украина

Памятники археологии и культуры Феодосии и её окрестностей в деятельности Алексея Новицкого

К.и.н. Александр БОНЬ, Украина, Киев, Киевский университет им. Бориса Гринченка

The development of Izmail city in the 16-19 centuries according to archival documents

Dr. hab. Andrew KRASNOZHON, South Ukrainian National Pedagogical University, Odessa, Ukraine; dr. Mehmet TÛTÛNCÛ, SOTA – Center for the Study of the Arab and Turkish Worlds, Haarlem, the Netherlands

Cultural interferences in the formation of the culture of South Ukraine (XIII-XVIII cent.)

Dr. hab Svitlana BILIAIEVA, Institute of archaeology of National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraina

Prezențe italiene în arhitectura interbelică românească

Dr. Paolo TOMASELLA, ERPAC FVG, Villa Manin, Passariano, Italia

Методы междисциплинарного исследования православных монастырей в современной культурной ситуации

Др. хаб. Светлана ИЛЬВИЦКАЯ, ФГОУ ВО «Государственный университет по землеустройству», Архитектурный факультет, Москва

Cinematograful Patria din Chișinău, istoria edificării clădirii

Dr. Tamara NESTEROVA, Institutul Patrimoniului Cultural

Реставрационные вызовы Каламиты

К.и.н. Владимир КИРИЛКО, Институт археологии Крыма РАН, Симферополь, Республика Крым

Mănăstirea Florești (județul Vaslui) – un monument istoric reprezentativ pentru arhitectura medievală din Moldova Meridională

Dr. Laurențiu CHIRIAC, Muzeul Județean „Ștefan cel Mare”, Vaslui, România

Potențialul de încadrare a complexurilor vitivinicole în mediul ambiental

Aurelia TRIFAN, Institutul Patrimoniului Cultural

Architect Leopold Sheidevandt and his creative activity in Bessarabia (1829-1894). On the occasion of the 190th anniversary of the architect's birth

Dr. Alla CEASTINA, Institutul Patrimoniului Cultural

Перспективы развития традиционной жилой архитектуры в буджакском регионе

Оксана РОМАНОВА, Одесская государственная академия строительства и архитектуры, Одесса, Украина

Grădinile și parcurile istorice din Regiunea de Dezvoltare Chișinău

Cristina CIOBANU, Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor

Sinagoga Mare din Chișinău. Un edificiu istoric dispărut

Dr. Sergius CIOCANU, Institutul Patrimoniului Cultural

17.00 - 18.00

Prezentare de carte / Book presentation

Moderator M. cor., dr. hab. Mariana ȘLAPAC

Sala / Room: Sala Argintie / The Silver Hall

Мехмет ТЮТЮНДЖЮ, Андрей КРАСНОЖОН

Місто Ізмаїл та його фортифікація (за джерелами XVI-XIX ст.).

Одеса: Чорномор'я, 2019. – 582 с. : 266 іл.

Mehmet TÛTÛNCÛ, Andrew KRASNOZHON

Orașul Izmail și fortificațiile sale: după surse din secolele XVI-XIX.

Prezintă:

Dr. Sergius CIOCANU

SECȚIUNEA X / SECTION X:

ARTE PLASTICE / PLASTIC ARTS

Miercuri, 30 octombrie 2019, 9.00 – 12.30 /

Wednesday, October, 30, 2019, 9.00 – 12.30

Moderatori / Dr. Vitalie MALCOCI

Moderators: Dr. Constantin SPÎNU

Sala / Room: Sala Argintie / The Silver Hall

Tradiție și inovație în ceramica plasticianului Nicolae Coțofan

Dr. Constantin SPÎNU, Institutul Patrimoniului Cultural

Colecția Mihai Onofrei a Muzeului Județean „Ștefan cel Mare”, Vaslui

Antoniu MARIAN, Muzeul Județean „Ștefan cel Mare”, Vaslui, România

Культурные интерференции в искусстве ковроделия Молдовы и Украины

Юлиана БАБИНА, Государственный педагогический университет им. „Иона Крянгэ”

„Ierarhia cerească” de la Probota în contextul artei post-bizantine

Dr. Emil DRAGNEV, Universitatea de Stat din Moldova

Prezența motivelor populare în baticul din Moldova

Dr. Natalia PROCOP, Institutul Patrimoniului Cultural

Genul portret, nud și animalier în viziunea sculptorului

Constantin C. Constantinov

Dr. Ana MARIAN, Institutul Patrimoniului Cultural

P. Balan – abordări și tendințe noi de organizare a spațiului scenic în anii '90 ai sec. al XX-lea

Dr. Vitalie MALCOCI, Institutul Patrimoniului Cultural

Grafica de carte în creația artistului plastic Dumitru Trifan

Dr. Victoria ROCACIUC, Institutul Patrimoniului Cultural

Iconostase ortodoxe din prima jumătate a secolului al XIX-lea aflate în bisericile din Republica Moldova. Aspecte istorice, arhitecturale și artistice

Dr. Manole BRIHUNEȚ, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală

Istoriografia dedicată creației artiștilor plastici Ilie Bogdesco și Leonid Grigorașenco

Dmitri ȘIBAEV, Chișinău, Republica Moldova

Ex-libris – semnul de carte european în Republica Moldova

Vladimir KRAVCENKO, Institutul Patrimoniului Cultural

The Problem of Individualization of Donor Portraits in the Cave Paintings of Dunhuang Grottoes

Wang MIN, Liuzhou Pedagogical University, Liuzhou, People's Republic of China

Abordarea plastică a figurativului în pictura moldovenească a anilor '60 ai sec. al XX-lea.

Liliana PLATON, Universitatea Tehnică a Moldovei

**SECȚIUNEA XI / SECTION XI:
ARTE AUDIOVIZUALE / AUDIOVISUAL ARTS**

Miercuri, 30 octombrie 2019, 13.00 – 17.00 /

Wednesday, October, 30, 13.00 – 17.00

Moderatori /	Dr. hab. Victor GHILAȘ
Moderators:	Dr. Dumitru OLĂRESCU
Sala / Room:	Sala Argintie / The Silver Hall

О музыкальной культуре гетов

Dr.hab. Ярослав MIRONENKO, Krasnodar, Rusia

Impactul reformei hrisantice asupra muzicii psaltice românești

Dr. Violina GALAICU, Institutul Patrimoniului Cultural

Pagini din biografia de creație a interpretei Nina Ermurachi

Dr. Vasile CHISELIȚĂ, Institutul Patrimoniului Cultural

Dialoguri moldo-estoniene în cadrul Festivalului Internațional Zilele Muzicii Noi

Dr. Valeria BARBAS, Institutul Patrimoniului Cultural

Tendențe stilistice noi în componistica corală academică spirituală de concert universală la începutul secolului XXI

Dr. Elena NAGACEVSCHI, Institutul Patrimoniului Cultural

Demensiunea identitară a artei în ipostază de criteriu valoric

Dr. hab. Ana-Maria PLĂMĂDEALĂ, Institutul Patrimoniului Cultural

Interferența în arta teatrală

Dr. Elfrida KOROLIOV, Institutul Patrimoniului Cultural

Valorificări ale tradiției populare nord-carpătine în opera cinematografică a lui Serghei Paradjanov

Dr. Elena DULGHERU, București, România

Categoria teatralității în textul literar narativ

Dr. Ana GHILAȘ, Institutul Patrimoniului Cultural

Arta populară în formule filmice

Dr. Dumitru OLĂRESCU, Institutul Patrimoniului Cultural

Exploatarea resurselor etnoculturale și tipologice ale dansului Hora

Svetlana TALPĂ, UPS „Ion Creangă”, Chișinău

Impactul noilor tehnici asupra limbajului teatral (teatrul de animație/păpuși)

Dr. Violeta TIPA, Institutul Patrimoniului Cultural

Docudrama: o structură audiovizuală hibridă

Dr. Alexandru BOHANȚOV, Institutul Patrimoniului Cultural

SECȚIUNEA XII / SECTION XII

**MAȘA ROTUNDĂ: 30 DE ANI DE LA INSTITUȚIONALIZAREA CERCE-
TĂRILOR ACADEMICE ÎN DOMENIUL ETNOLOGIEI BULGARILOR
DIN REPUBLICA MOLDOVA /**

**ROUND TABLE: 30 YEARS FROM THE INSTITUTIONALIZATION
OF ACADEMIC RESEARCH IN THE FIELD OF BULGARIAN ETHNOLO-
GY IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

Joi, 31 octombrie, 10.00-13.00 /

Thursday, October, 31, 10.00-13.00

Moderatori /	Dr. Ivan DUMINICA
Moderators:	Dr. hab. Nicolai CERVENCOV
Sala / Room:	538

Cuvânt de deschidere:

Dr. Natalia GRĂDINARU, secretar științific, Institutul Patrimoniului Cultural

Cuvânt de salut:

Evghenii STOICEV, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Bulgaria în Republica Moldova

Dr. hab. Nicolai CERVENCOV, Societatea Științifică a Bulgariștilor din Republica Moldova

Comunicări:

Формирование академического подразделения болгаристики в Республике Молдова: предпосылки и задачи

Др. хаб. Николай ЧЕРВЕНКОВ, Научное общество болгаристов Республики Молдова

Problema formării identității găgăuzilor în contextul contactării acestora cu bulgarii reflectată în lucrările cercetătorului Ivan Grec

Dr. Diana NICOGLO, Institutul Patrimoniului Cultural

«Дипломатическая школа» бессарабских болгар

Акад. др. Михаил СТАНЧЕВ, Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина, г. Харьков, Украина

Elemente păgâne și practici creștine în ritualurile bulgarilor basarabeni

Dr. Alexandr COVALOV, Institutul Patrimoniului Cultural

„Cursuri bulgare” pentru pedagogi în Bolgrad (1918)

Dr. Ivan DUMINICA, Institutul Patrimoniului Cultural

Prelucrarea lemnului – meșteșug al bulgarilor din spațiul urban

Emilia BANCOVA, Institutul Patrimoniului Cultural

Casa ca imagine a spațiului „propriu” în folclorul cântat al bulgarilor din Moldova și Ucraina

Dr. Nadejda CARA, Institutul Patrimoniului Cultural

Activitatea Bibliotecii bulgare „Hristo Botev” în promovarea poeziilor din Republica Moldova

Angela OLĂRESCU, Biblioteca bulgară „Hristo Botev” din Chișinău, Republica Moldova

Invitați: Gheorghi IOVKOV, dr. Maria PASLARI, dr. Ivan GREC,
dr. Elena RAȚEEVA, dr. Ivan ZABUNOV, Fiodor SABII,
Evelina ȘVIDCENCO, Oleg CASÂH, Marina MIRON